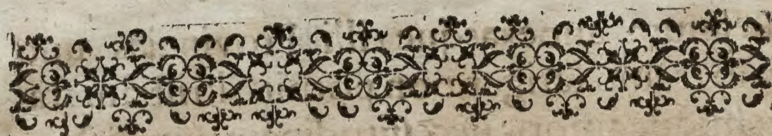

Biblioteka Jagiellońska
stdr0012442

EPISTOLA SYNODI PROVINCIALIS POLONIAE, celebratæ Varſaviæ Anno 1643, duodecimâ Menſis Novembris,

AD DISSIDENTES IN REBVS FIDEI ab

ECCLESIA CATHOLICA ROMANA: in Regno Poloniæ, Magnoque Ducatu Lithvaniæ, qua ad amicum congreſſum & fraternam reconciliationem invitantur Torunium in Pruſſia, ad diem decimam Octob. Anno 1644.

MAtthias Lubienski, Dei & Apostolicæ Sedis gratiâ Archi-episcopus Gnesnensis, Legatus Natus, Regni Poloniæ Primas, Primusq; Princeps, cæteriq; Regni & Magni Lithvaniæ Ducatus Episcopi, Varsaviæ in Synodo Provinciali legitimè congregati,

Illustrissimis, Illustribus, Magnificis, Generosis, Nobilibus, Clarissimis, Spectabilibus, & Eruditis Viris, nec non Vniversis & singulis, cujuscunque Status & Ordinis, tam Secularibus quàm Ecclesiasticis, ab Ecclesia Catholica Romana dissidentibus, in Regno Poloniæ & annexis eidem Provinciis existentibus, salutem animarum & omnem prosperitatem.

Illustrissimi, Illustres, Magnifici, Generosi, Nobiles, Clarissimi, Spectabiles, & Eruditi Viri.

Triste Religionis dissidium, quod hoc

Regnum annexasque illi Provincias uno jam ſeculo fatigat, non potuit Chriſtiani fraternique amoris neceſſitudinem, quam Vobiſcum tanquam unius Regni cives conſtitutam habemus, diſſolvere: neque Paſtoralem de Vobis ſolicitudinem ex animis noſtris, quos Spiritus Sanctus poſuit Epiſcopos regere Eccleſiam Dei, quam acquiſivit ſanguine ſuo, unquam eximere. Qua urgente, in hac ſacra Provinciali Varſavienſi Synodo de eo inprimis deliberavimus, quomodo Vobis in unius Religionis nomen doctrinæque normam concedendi, quàm accommodatiſſimum & gratiſſimum remedium proponeremus. Igitur ubi hoc unum non inuſitatum elegimus, fraternam nimirum collationem ſeu colloquium charitativum, viſum eſt Vos, Illuſtriſſimi, Illuſtres, Magnifici, Generoſi, Nobiles, Clariſſimi, Spectabiles, Eruditi & veſtris titulis honoratiſſimi, quicunq; in hoc inclyto regno Poloniæ eique unitis Provinciis communi jure legibus politicis eſtis conſentientes, ſed doctri-

doctrinâ fidei diſſentientes, ad illud, Toruniuum Regiam Civitatem, ad diem decimam Octobris in Anno ſtili Gregoriani Milleſimo Sexcenteſimo Quadrageſimo Quarto, peramanter invitare. Neque verò neceſſarium exiſtimamus multis id Vobis ſuadere, quibus ſtudium hoc noſtrum optimè, ut ſperamus, interpretaturis, propenſa noſtra voluntas, conſiliumque placebit, & præterea concordis religionis commoda non ignota, diſcordis contrà damna ſunt manifeſta. Illud unum profiteri polliceriq; Vobis ſuffecerit, initam à Nobis augendi honoris Dei, juvandarum animarum, ſtabiliendæ pacis publicæ rationem nemini fore præjudicioſam, veſtriſq; conſuetudinibus, immunitatibus, privilegiis minimè exitioſam. Aderunt inſuper opportunè, quibus liber & tutus ultrò citroque commeatus patebit, diplomata Sereniſſimi Regis & Domini Noſtri Clementiſſimi, qui ut bello inclytus, ita pietatis laude inſignis, in ætatum poſterorumq; omnium memoriam ibit, quòd armatâ in ſuum exitium,

 po-

potiſſimùm ex cauſa diſſonæ Religionis, belloque ardente univerſa Chriſtianitate, ille foris immota undique pace conſtituta, ad reſtituendam Regno Dominiiſque ſuis Religionis tranquillitatem, cùm ipſe Regias flexit curas, tum Nos ad eaſdem agendas incitavit. Aderit etiam nomine Noſtro ad præfinitam diem locumque Illuſtriſſimus & Reverendiſſimus Dominus Georgius Tyszkieviez Epiſcopus Samogitiæ, ingenij ſuaviſſimi, & propagandi honoris divini ſtudioſiſſimus, vnà cum duodecim aliis Viris doctrinâ modeſtiâque conſpicuis à Nobis deſtinatis, qui ſingulari animi manſuetudine in Spiritu lenitatis, ſine clamoſis diſputationibus, prætermiſſis aculeis, etiam qualibet offenſione, hos ſalutares Vobiſcum habebunt ſermones. Quod ſi Vos (uti quidem obnixè rogamus) tales quoque deligitis, qui candido pacisque Eccleſiaſticæ cupido animo huic intervenient colloquio, profectò, quandoquidem Vobis in multis fidei capitibus cum Eccleſia Catholica videtur convenire, ubi inſuper

per

per certa pro certis utrinque ſtatuentur, ambigua liquidabuntur, verè controverſa Scripturarum & primitivæ Eccleſiæ aliisque teſtimoniis comprobabuntur, haud difficile erit Catholicam veritatem, omnibus, quibus ejus fulgor hactenus obſcurari videbatur, depulſis, & quàm inania ſint, quæ parti huic imputantur, liquidò perſpicere, pariterque vobis & cunctis judicare, jurene præſens ſeceſſio & olim facta ſit, & nunc continuetur. Si unquam fuit reſumendæ pacis Eccleſiaſticæ tempus opportunius, hoc certè eſt, tot annorum pace feliciſſimum, ſcilicet ut in hac placidiſſima temporalis felicitatis malacia, tranquillis animis omnes deſpiciant dulcedinem pacis religionis, atque alteram ex altera quærere & firmare condiſcant. Vtamini igitur hoc bono Illuſtriſſimi, Illuſtres, Magnifici, Generoſi, Nobiles, Clariſſimi, Spectabiles, & Eruditi Viri, ut vota noſtra vertantur in gaudia non Poloniæ modò & ſeptentrionis noſtri, ſed cœli univerſi, ſed Nationum omnium, apud quas pulcrum erit

fune-

funeſtam religionis diſcordiam alibi priùs cœpiſſe, hîc priùs deſiiſſe. Valete, acceptate, adeſte, in Domino. Varſaviæ in Synodo Provinciali, duodecimâ Novemb. Anno Domini Milleſimo Sexcenteſimo Quadrageſimo tertio.

L. S.

Matthias Lubienski Archiepiſcopus
Gneſnenſis ſuo & totius ſynodi
nomine m. p.

